

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 10, kwiecień 2026 13:00

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśłony: 412

Elbląg stał się miejscem ważnej europejskiej debaty na temat bezpieczeństwa i przyszłości regionów przygranicznych. W zabytkowym Ratuszu Staromiejskim odbyło się seminarium zewnętrzne CIVEX Europejskiego Komitetu Regionów pt. „On the EU-Russia border: perspectives and challenges for the EU border regions”, poświęcone wyzwaniom stojącym przed wschodnią granicą Unii Europejskiej. Wydarzenie odbyło się na zaproszenie Europejskiego Komitetu Regionów, we współpracy z władzami regionu warmińsko-mazurskiego oraz miasta Elbląg.

W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele samorządów, instytucji unijnych oraz eksperci z kilkunastu państw członkowskich UE. Spotkanie zgromadziło uczestników z krajów bezpośrednio sąsiadujących z Federacją Rosyjską, w tym Polski, Litwy, Łotwy, Estonii i Finlandii, a także reprezentantów Unii Europejskiej i środowisk analitycznych. Dyskusje koncentrowały się na dynamicznie zmieniającej się sytuacji wzdłuż granicy UE–Rosja oraz na sposobach wzmacniania odporności regionów najbardziej narażonych na skutki napięć geopolitycznych.

Nowa rzeczywistość na granicy UE

Jednym z głównych tematów była zmieniająca się sytuacja geopolityczna na wschodniej granicy Unii. Jak podkreślano w trakcie obrad, granica UE z Rosją – licząca blisko 2500 kilometrów – funkcjonuje obecnie w warunkach podwyższonego reżimu bezpieczeństwa i ograniczonego ruchu, co stanowi nową rzeczywistość dla regionów przygranicznych.

Uczestnicy wskazywali na rosnące zagrożenia, takie jak działania hybrydowe, cyberataki, dezinformacja czy instrumentalne wykorzystywanie migracji. W ich ocenie wyzwania te mają charakter nie tylko militarny, ale również społeczny i gospodarczy, wpływając bezpośrednio na rozwój lokalnych wspólnot.

Wyzwania dla samorządów

Znaczną część dyskusji poświęcono roli władz lokalnych i regionalnych w reagowaniu na nowe zagrożenia. Podkreślano, że to właśnie samorzady znajdują się na pierwszej linii reagowania – zarówno w kontekście bezpieczeństwa, jak i przeciwdziałania skutkom zamknięcia granic, takim jak zerwanie relacji gospodarczych czy ograniczenie kontaktów międzyludzkich.

Uczestnicy seminarium odwiedzili również Braniewo oraz przejście graniczne Grzechotki–Mamonowo, gdzie mogli bezpośrednio zapoznać się z codziennymi problemami mieszkańców terenów przygranicznych. Wśród najczęściej wskazywanych wyzwań znalazły się depopulacja oraz osłabienie lokalnych gospodarek.

Uczestnicy paneli dyskusyjnych

W pierwszej sesji poświęconej nowym zagrożeniom dla regionów przy wschodniej granicy UE udział wzięli:

- Marcin Kuchciński – marszałek województwa warmińsko-mazurskiego, członek Europejskiego Komitetu Regionów
- Jacek Protas – poseł do Parlamentu Europejskiego
- Karen Melchior – Centre for European Policy Studies, była europosłanka
- Jonathan van Blaaderen – przedstawiciel Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (EEAS)

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 10, kwiecień 2026 13:00

Joanna Gryboś-Chechelska

Odłony: 412

- Konstantinas Rečkovas – radny samorządu Druskienik, przedstawiciel młodych polityków w Komitecie Regionów

Z kolei w drugiej sesji, dotyczącej odporności, współpracy i przyszłych kierunków działań, uczestniczyli:

- Antje Grotheer – przewodnicząca grupy roboczej ds. Ukrainy w Komitecie Regionów
- Pavel Branda – przewodniczący Europejskiej Platformy Współpracy Transgranicznej
- Michał Missan – prezydent Elbląga
- Simona Pohlová – przedstawicielka Komisji Europejskiej (DG REGIO)
- Martín Guillermo Ramírez – sekretarz generalny Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych

Współpraca i odporność jako priorytety

Druga część seminarium koncentrowała się na możliwościach budowania odporności oraz dalszej współpracy w regionach przygranicznych. Dyskutowano o potrzebie nowych polityk i instrumentów, które pozwolą utrzymać rozwój społeczno-gospodarczy mimo trudnej sytuacji geopolitycznej.

Przedstawiciele instytucji europejskich podkreślali znaczenie programów współpracy transgranicznej oraz inicjatyw wspierających lokalne społeczności. Wskazywano również na konieczność lepszego wykorzystania doświadczeń państw granicznych w kształtowaniu polityki całej Unii Europejskiej.

Podczas spotkania wyraźnie wybrzmiał wniosek, że wzmocnienie wschodniej granicy UE wymaga długofalowego i skoordynowanego podejścia. Kluczowe znaczenie ma nie tylko bezpieczeństwo, ale także utrzymanie spójności społecznej i dalszy rozwój gospodarczy regionów.

Dyskutowano m.in. o konieczności:

- zwiększenia inwestycji w ochronę ludności i cyberbezpieczeństwo,
- dostosowania polityki spójności do nowych realiów bezpieczeństwa,
- rozwijania współpracy międzyregionalnej oraz transgranicznej,
- tworzenia warunków, które pozwolą mieszkańcom pozostać w swoich regionach.

Głos regionów

Marszałek województwa warmińsko-mazurskiego Marcin Kuchciński podkreślił, że regiony przygraniczne przestają być jedynie peryferiami, a stają się „strażnikami bezpieczeństwa europejskiego”. Z kolei przedstawiciele innych krajów wskazywali na rosnące poczucie niepewności wśród mieszkańców, wywołane m.in. przez działania hybrydowe i napięcia militarne.

Jednocześnie zwracano uwagę, że bez odpowiedniego wsparcia finansowego i instytucjonalnego regiony te mogą mieć trudności z utrzymaniem konkurencyjności i jakości życia.

Polska perspektywa ważna dla Europy

Seminarium w Elblągu pokazało, że doświadczenia Polski i innych państw wschodniej flanki UE mają dziś kluczowe znaczenie dla całej Wspólnoty. Uczestnicy byli zgodni, że skuteczna odpowiedź na

Seminarium CIVEX w Elblągu: wschodnia granica UE w centrum debaty o bezpieczeństwie

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 10, kwiecień 2026 13:00

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśłony: 412

współczesne zagrożenia wymaga nie tylko solidarności, ale także lepszego zrozumienia specyfiki regionów przygranicznych przez partnerów z pozostałych części Europy.

Spotkanie zakończyło się apelem o dalszy dialog i wzmocnienie współpracy między poziomem lokalnym, krajowym i unijnym. Jak podkreślano, bezpieczeństwo Europy zaczyna się na jej granicach – a głos regionów przygranicznych powinien być w tej dyskusji słyszany szczególnie wyraźnie.